

Velkommen kong Messias

KRONIK

Kristeligt Dagblad

Fredag 15. januar 1993

Af Kai
Kjær-Hansen

Først skrev tilhængere af Habad-bevægelsen, den chassidiske jødiske bevægelse, som har den nu 90-årige Menachem Mendel Schneersohn som leder, på deres bannere: »Vi ønsker Messias nu«. Derefter gik de ud i en kampagne, hvor sloganet på bannerne lød: »Gør jer rede til Messias' komme«. I Jerusalems gader og andre steder har man siden december måned kunnet se nye plakater og et nyt slogan sammen med billedet af en hilsende Schneersohn. På plakaterne står der nu: »Velkommen kong Messias«.

Plakaten kunne tolkes, som om det er Schneersohn, der hilser Messias velkommen. Men det er nu ikke tilfældet i følge David Nahshon, lederen af den igangværende kampagne i Israel. Han er for egen del ikke i tvivl om, at Schneersohn er Messias. I de traktater, som Habad-bevægelsen nu spreder i forbindelse med deres kampagne, identificeres Schneersohn direkte som Messias. Denne Messias vil »i den nærmeste fremtid forløse os«. I fremtiden vil han bygge det tredje tempel og samle de eksilerede i Israel.

Til Jerusalem Post siger Nahshon, at Schneersohn nu selv opmuntrer dem, der besøger ham i New York, hvor han bor, til i hans nærvær at synge »Længe leve vor mester, lærer og rabbi, kong Messias«. Tidligere har det været sådan, at Schneersohn har revset sine tilhængere, når de har opfordret ham til at træde frem som Messias.

Menachem Mendel Schneersohn, le-

deren af den største chassidiske gruppe i dag, blev født i Rusland i 1902 og bosatte sig i Amerika i 1941, efter bl.a. at have studeret matematik ved Sorbonne Universitetet i Paris. I en alder af 48 år overtog han i 1950 ledelsen af Habad-bevægelsen - eller som den også kaldes lubavicher-bevægelsen - efter en lille by i Hviderusland ved navn Lubavich, som blev centrum for bevægelsen omkring år 1800.

I dag er Habad-bevægelsen en af de bedst organiserede jødiske bevægelser i verden. Hovedkvarteret er i Brooklyn, New York, men Habad-bevægelsen har repræsentanter overalt i verden. Dens centrum i Israel er i Kfar Habad nær Lod. Mens en anden chassidisk gruppe, Satmar-gruppen, er anti-zionistisk og imod staten Israel, fordi man mener, at den forsinker Messias' komme, stiller Habad-bevægelsen sig mere positivt til Israel.

Menachem Mendel Schneersohn har dog aldrig besøgt Israel, og efter sigende har han i den lange periode, han har ledet Habad-bevægelsen, aldrig bevæget sig uden for Brooklyn. I et interview i Jewish Chronicle i november 1990 forklarede en af Schneersohns talsmænd grunden til, at Habad-bevægelsens leder ikke har sat sin fod i Israel. Det skyldtes, at hvis Schneersohn kom til Israel, ville han ikke være i stand til at forlade Israel igen. Ganske vist har Maimonides, den store jødiske autoritet i Middelalderen, givet nogle dispensationer for dem, der bor i Israel. Ifølge Maimonides må man forlade Israel for at studere Toraen eller for at gifte sig. Men Schneersohn ser ud til at være af den opfattelse, at er man først i Israel, er det ifølge jødisk religiøs lov meget problematisk at forlade landet.

Et karakteristisk træk ved Habad-bevægelsen er, at den er »missionerende«, dvs. forsøger at nå andre jøder med sit budskab, om ikke for at få dem til at blive »habadnikere« så i det mindste at få dem draget nærmere i retning af den jødiske ortodokse tro.

Ifølge Jewish Chronicle den 30. november 1990 mente Habad-bevægelsens leder, Menachem Mendel Schneersohn, at »alle deadlines« for Messias' komme var overskredet. Tiden nærmede sig stærkt for den endelige forløsning gennem Messias. »Forberedelserne er afslut-

Habad-bevægelsen er en af de bedst organiserede jødiske bevægelser i verden. Hovedkvarteret er i Brooklyn. Lederen, den 90-årige Menachem Mendel Schneersohn, anses af dele af bevægelsen for at være Messias. Den stærkt svækkede olding synes efterhånden også selv at være af den opfattelse, skriver Kai Kjær-Hansen.

tede, og der er kun en kort tid tilbage før den endelige forløsning kommer«, hævdede Schneersohn.

En af hans talsmænd, Rabbi Yehudah Krinsky, udtalte dengang til Jewish Chronicle: »Vi tror på Messias' komme - det er et hovedprincip i den jødiske tro. Vi ved også, at når Messias kommer, vil han være en person af kød og blod, som lever blandt os i dag«.

Og Krinsky fortsatte: »Af dette kan enhver drage den konklusion, han vil. Habad-chassider vil, hvis de bliver spurgt, sige, at de ikke kender til nogen anden, som i dag og i denne verden er mere egnet hvad angår lederskab og lærdom...« end Schneersohn. Når man har troen på Messias og den beskrivelse, Israels autoritative lærere har givet samt kender til, hvad det er for en slags person, Messias skal være, er der ifølge Krinsky ingen, der passer bedre til denne beskrivelse end Schneersohn.

Det var i 1990. I 1992 kørte Habad-bevægelsen kampagnen »Gør jer rede til Messias' komme«. Ikke kun i Israel, men også andre steder, hvor man måske ikke ventede det. For eksempel så jeg selv deres slogan på et banner uden for synagogen i Kishinev i Moldavien. I synagogen faldt jeg i snak med en repræsentant fra Habad-bevægelsen, som var kommet fra Safad, den smukke bjergby i det nordlige Galilæa. Han var i gang med et »missionerende« arbejde blandt med-jøder i Kishinev. Med henvisning til banneret uden-

Menachem Mendel Schneersohn. Denne Messias »vil i den nærmeste fremtid forløse os« og bygge det tredje tempel i Israel. Men hvad sker der, når (hvis) Schneersohn dør?

for spurgte jeg: »Tror du, at Schneersohn er Messias?« Uden tøven kom der et klart ja fra ham. »Hvornår tror du så, at Messias vil give sig til kende?« fortsatte jeg. Han kiggede op mod synagogens tag, pegede mod himlen og sagde: »Når den almægtige vil det! I øvrigt kan enhver, som har øjne at se med, allerede konstatere, at verden allerede nu er blevet bedre. Freden er på vej«, sagde han.

Det var nu ikke helt let at se for et halvt år siden. Ved indfaldsvejene til Kishinev var der lagt store betonblokke ud. Ikke så langt fra Kishinev var der uroligheder mellem de moldavere, der totalt vil frigøre sig fra Moskva, og »russerne«, der mener, at de nuværende miserable forhold i Kishinev netop skyldes frihedstrangen.

Om Schneersohn er Messias, behøver man ikke skændes om. Og slet ikke som gæst i en synagoge i det forhenværende Sovjet. Det vil vise sig inden for de nærmeste år. En 90-årig har levet flere år end han har tilbage af sit liv. Det er naturligvis et trospostulat. Sådan som jeg har mit trospostulat, når jeg hævder, at den korsfæstede og opstandne Jesus lever i evighed.

Tilbage til Israel og den kampagne, som nu kører der. Hvis Schneersohn er Messias, hvornår vil han da komme fra New York til Israel og bygge det tredje tempel? På et sådant spørgsmål har lederen af den igangværende kampagne i Israel, David Nahshon, følgende svar:

»Hvis jeg vidste det, ville jeg være profeten Elias. Der er nogle forhold, vi ikke kender til, før de indtræder«. Nahshon vil heller ikke ifølge Jerusalem Post gå ind på spørgsmålet om, hvad der vil ske, dersom Schneersohn dør, eller hvis det skulle vise sig, at han alligevel ikke er Messias. Schneersohn er såvidt det vides nu delvis lammet og har svært ved at tale på grund af et slagtilfælde i 1992.

Spørgsmålet, der endnu står ubesvaret hen, er, om hele Habad-bevægelsen, der tæller en tilhængerskare på over 100.000, er enige i denne sag, eller om det kun er en fraktion, der mener, at Schneersohn er Messias. Mens Nahshon benægter, at det er en fraktion, har andre iagttagere påpeget, at hovedtalsmanden for den israelske del af lubavicher-hassiderne, Menachem Brodt, har distanceret sig fra kampagnen og anført, at så længe Schneersohn ikke har udtalt sig, er det ikke sagen at køre en sådan kampagne.

Iagttagere udenfor bevægelsen i Israel er af den formodning, at der er tale om en teologisk usnighed inden for Habad-bevægelsen. Aviezer Ravitzky, der er professor i jødisk filosofi ved Det hebraiske Universitet i Jerusalem, er af den opfattelse, at når Schneersohn dør, vil de, der nu mener, at han er Messias, komme ud i en krise. Men de fleste vil komme sig, mener Ravitzky, som man kommer sig efter tabet af et barn eller en anden nær slægtning, der dør.

For professor Ravitzky er det alvorlig-

ste ved kampagnen, at den har medført, at en dyb jødisk forestilling, nemlig håbet om Messias, er blevet skydeskive for vittigheder. Habad-bevægelsen har udført meget godt rundt omkring i verden, siger Ravitzky, men det er tragisk, at det, bevægelsen vil blive husket for, er det, vi nu er vidne til.

Som kristen iagttager er der såmænd ingen grund til at more sig over, at nogle jøder tror på, at en 90-årig kunne være Messias. For den del af jødedommen, som har bevaret håbet om den kommende Messias, er Messias »et menneske af mennesker« - for nu at citere en jødisk opfattelse, der allerede er gengivet i kristne kilder i det andet århundrede. Han kommer ikke som et overnaturligt væsen fra himmelen, men han bruges på en særlig måde af Gud og bringer fred på jorden. På den baggrund ser man, hvor umuligt det er at forestille sig, at jødernes kommende Messias og Jesus - når han kommer anden gang - skulle være en og samme person.

I øvrigt, mens kampagnen »Gør jer rede til Messias' komme« var i gang i efteråret bl.a. i Jerusalem, lavede de messianske jøder, dvs. de Jesus-troende jøder, et slogan, som blev brugt ved den såkaldte Jerusalem-march under Løvhyttefesten. Med tydelig adresse til Habad-bevægelsen lød de messianske jødernes budskab: »Vi venter på Messias' genkomst«.

KAJ-KJÆR HANSEN